

Monikulttuuriasiain neuvottelukunnan kokous

Aika 14.9.2017 klo 17:32–19:50

Paikka Vihreiden ryhmähuone, Valtuustalo, Espoonkatu 4

Osallistujat Luottamushenkilöjäsenet:
Rauli Virtanen pj
Hossein Janei
Päivi Käri-Zein
Hanna Mutanen saapui klo 17:34
Eeva Sahlman
Ibrahim Saylir
Cristian Tudose
Ria Özberk

Yhteisöjen asiantuntijajäsenet:
Marja Manninen
Matti Peiponen
Monika Semtsenko saapui klo 17:36
Mikko Törnqvist
Mariam Varjonen saapui klo 17:45
Anne Rasskasov saapui klo 17:35
Roosa Åkerlund poistui 19:30

Kaupungin asiantuntijaedustajat:
Terhi Pippuri, kehittämiskoordinaattori Lape-hanke
Katariina Lappalainen, erityissuunnittelija, kokouksen sihteeri

Poissa:
Christina Gestrin
Teemu Haapalehto
Hanna Holm
Stanislav Marinets

Allekirjoitukset

Rauli Virtanen
puheenjohtaja

Katariina Lappalainen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:

21.9.2017

Ria Özberk

Käsitellyt asiat

Asia Liitteet Otsikko

1		Kokouksen avaus
2		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
3		Pöytäkirjan tarkastajan valinta
4		Esityslistan hyväksyminen
5	1	Kokouskäytännöt ja esittäytymiskierros
6	2	Neuvottelukunnan entisen puheenjohtajan puheenvuoro/Päivi
Käri-Zein
7	3	Monikulttuurisuusohjelma 2014–2017 ja sen seurantatiedot/Terhi
Pippuri
8		Tulevien kokouksien teemat ja aikataulut
9		Muut asiat
10		Kokouksen päättäminen

Asiat

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 17:32.

2 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

3 Pöytäkirjan tarkastajan valinta

Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin Ria Özberk.

4 Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin.

5 Kokouskäytännöt ja esittäytymiskierros

Kokouksen sihteeri kävi läpi monikulttuuriasiain neuvottelukunnan tehtävää, mikä pohjautuu lakiin kotoutumisen edistämisestä (1386/2010) sekä tämän lisäksi yleisiä kokouskäytänteitä jäsenille tiedoksi ja muistutukseksi (liite 1).

Tämän jälkeen käytiin esittäytymiskierros, jonka aikana kukin jäsen sai kertoa itsestään sekä suhteestaan monikulttuurisuuteen ja tämän neuvottelukunnan toimintaan. Puheenvuoroissa nousi esille omakohtaisia kokemuksia aihepiiristä, kiinnostusta aihepiiriin, laajaa osaamista, hyviä kansallisia ja kansainvälisiä suhteita tai verkostoja, maahanmuuttokriittistä näkökulmaa sekä uusia ideoita neuvottelukunnan kokousten aihepiireiksi.

6 Neuvottelukunnan entisen puheenjohtajan puheenvuoro

Päivi Käri-Zein kertoi toimineensa viimeiset neljä vuotta monikulttuuriasiain neuvottelukunnan puheenjohtajana. Hän kertoi monikulttuuriasiain neuvottelukunnan toiminnasta ja tehtävästä nostoen esiin Espoon monikulttuurisuusohjelman merkitystä neuvottelukunnan työssä ja vuoden 2015 turvapaikanhakijatilanteen tuomia uusia haasteita kotoutumiselle (liite 2). Käri-Zein kertoi neuvottelukunnan vaikeuksista ylittää uutiskynnystä ennaltaehkäisevään työhön liittyvillä kannanotoilla ja toivoi, että uuden puheenjohtajan avulla ja jäsenien voimin neuvottelukunta saisi nostettua esiin kotoutumiseen ja monikulttuurisuuteen liittyviä asioita. Käri-Zein piti tärkeänä säännöllisiä kuukausittaisia neuvottelukunnan kokouksia ja neuvottelukunnan järjestämiä toistuvia tapahtumia kuten uskontodialogi-tapahtuma, joka

on järjestetty jo kolmen vuoden ajan. Hän korosti puheenvuorossaan kohtaamisen ja dialogin merkitystä.

7 Monikulttuurisuusohjelma 2014–2017 ja sen seurantatiedot

Terhi Pippuri esitteli Espoon monikulttuurisuusohjelman 2014–2017 seurantatiedot vuodelta 2016 (liite 3). Pippuri nosti esiin monikulttuurisuusohjelmaan liittyvien tavoitteiden systemaattisen seurannan ja arvioinnin tärkeyttä.

Vuoden 2017 alussa Espoossa asui 41 652 vieraskielistä kaupunkilaista, mikä on 15,2 % espoolaisista. Vieraskielisten espoolaisten määrä kasvaa prosentin verran vuosittain. Suomenkielisessä opetuksessa arabiankielisten lasten määrä lisääntyy huomattavasti sekä Suomeen suuntautuvan muuton että Suomen sisäisen muuton seurauksena.

11.9.2017 pidetyssä valtuuston kokouksessa hyväksyttiin Espoo tarina ja neljä siihen liittyvää kehitysohjelmaa. Puheenjohtaja toi esiin, että tilaisuudessa hyväksyttiin Espoon kolmanneksi asiointikieleksi englanti. Tätä pidettiin neuvottelukunnassa hyvänä asiana.

Pippuri nosti esiin, että kotoutumisen edistämiseksi tehdään hyvää yhteistyötä järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Maahanmuuttajajärjestöjen vahvistaminen on koettu tärkeäksi ja tässä työssä toimi Omakoto-hanke, joka päättyi viime vuonna. Hanke oli yksi Osallistuva Espoo- kehittämisohjelman toimenpiteistä.

Käytiin läpi kaikki monikulttuurisuusohjelman tavoitteet ja niiden toteutuminen. Varhaiskasvatuksessa tuloskorttitavoitteeksikin asetettu kaksikielisyyden suunnitelman tekeminen kaksikielisille lapsille on toteutunut tavoitteista sataprosenttisesti. Monikielisten lasten ja nuorten kielitaitoon liittyvä tavoite osallistumisesta oman äidinkielen opetukseen on toteutunut noin hiukan yli puolen lapsista kohdalla. Tavoite nuorten koulutuksellisesta yhdenvertaisuudesta on lähentynyt ammatillisen opetuksen kohdalla tavoitetta, mutta ei lukio opetuksessa. Kielikoulutukseen odotusaika on lähentynyt.

Kotona lastaan hoitavien maahanmuuttajien kielikoulutus on tärkeää ja liittyy myös mm. perheissä elävien lasten pärjäämiseen koulussa. Näiden kielikurssien ja kurssilaisten määrä on vähentynyt. Anne Rasskasov Omniasta kommentoi tähän tuntimääriin vaikuttavan mm. sen, että kurssit ovat peruuntuneet osallistujien puuttumisen takia. Tähän taas on vaikuttanut erityisesti lastenhoitomahdollisuudet kurssien aikana. Ideaali paikka tällaisten kurssien pitämiseen olisi hänen mukaansa avoin päiväkotitai asukaspuisto, mutta kiinnostuneista päiväkodeista ja puistoista on pulaa.

Maahanmuuttajien työllisyystilanne on hiukan parantunut, mutta tässä asiassa todettiin työsarkaa olevan vielä paljon. Maahanmuuttajien toimeentulotukiriippuvuus ei ole laskenut. Toimeentulotuen asiakkaina olevien maahanmuuttajataustaisten perheiden ja näin ollen lasten osuus on edelleen huolestuttavan suuri. 40 % 0-17-vuotiaista maahanmuuttajataustaisista lapsista sai toimeentulotukea vuonna 2016.

Kokouksessa käytiin keskustelua ulkomaalaisten työllistymisen vaikeuksista ja siihen liittyvistä syistä. Todettiin, että työllistymisen teemaan pureutuminen olisi tärkeä aihe tulevissa neuvottelukunnan kokouksissa. Keskusteltiin siitä, että jo kouluttautuneiden maahanmuuttajien tulisi olla mahdollista nykyistä sujuvammin päästä osaksi työelämää. Todettiin, että tässä asiassa on myös vielä paljon asennetyötä tehtävänä.

Maahanmuuttajataustaisten lapsiperheiden varhainen tukeminen on ollut yksi ohjelman tavoitteista. Mittarina tavoitteen toteutumisessa on käytetty sijoitettujen 0-17-vuotiaiden ulkomaan kansalaisten osuutta. Tämä osuus ei ole laskenut. Espoo on mukana Lapsen parashankkeessa, jossa yhtenä tavoitteena on matalan kynnyksen palvelujen kehittäminen maahanmuuttajataustaisille perheille.

8 Tulevien kokouksien teemat ja aikataulut

Käytiin läpi puheenjohtajan johdolla tulevien kokousten teemoja ja aikatauluja.

To 12.10. tapaaminen alkaa 18:00 Siikajärven vastaanottokeskuksessa, Siikajärventie 88. Tapaamisen aluksi on tutustumiskierros ja varsinainen kokous alkaisi noin klo 18:30.

Ti 14.11. klo 17:30, Sellon kirjasto. Aiheena Espoon kirjastot ja monikulttuurisuus

To 14.12. klo 17:30, aihe alustavasti Ei viha puheelle-projekti ja nuorisotyö

To 18.1. klo 17:30, aihe ja paikka varmistuvat myöhemmin.

Ke 7.2. klo 17:30 Uskontodialogi-ilta, puhujana Antti Pentikäinen

Muut kokousajat sovittiin seuraavasti: to 8.3., to 12.4., to 17.5., to 7.6.

Muina mahdollisina tulevina teemoina nousi esille työllistyminen ja puheenjohtaja mietti mahdollisuutta saada Riku Rantala kertomaan Startup Refugees vapaaehtoisverkostosta. Ehdotettiin myös, että monikulttuuriasiain neuvottelukunta osallistuisi johonkin maahanmuuttajavanhemmille suunnattuun vanhempainiltaan, mitä järjestetään syksyisin Espoon alueen kouluilla keskitetysti alueittain. Sovittiin, että monikulttuuriasiain neuvottelukunnalle perustetaan uusi

Facebook-ryhmä, johon halukkaat jäsenet ja varajäsenet voivat liittyä mukaan.

9 Muut asiat

Puheenjohtaja on sopinut yhdessä Espoon kirjastojen kanssa, että kirjastoissa järjestetään kulttuurien teemailtoja. Sovittiin kokouksessa, että iltojen järjestäjänä voi toimia Espoon kirjastojen lisäksi Espoon monikulttuuriasiain neuvottelukunta. Ensimmäinen teemailta on [Afganistan-ilta](#) Sellon kirjastossa **torstaina 5.10. klo 18**. Illassa toimittaja Rauli Virtanen näyttää kuvia ja kertoo tarinoita matkoiltaan Afganistanissa ja illassa Hazara-kansaa edustava Sadiq Bahrooz valaisee vainon kohteeksi joutuneen heimonsa tilannetta. Tulossa on Irak-ilta marraskuussa ja uskontodialogi-ilta helmikuussa. Kaikkien neuvottelukunnan jäsenten toivotaan mainostavan näitä iltoja verkostoilleen. Kokouksessa tuotiin esille, että kohtaamisten lisäksi on tärkeää tuoda ihmisille tietoa eri kulttuureista.

Keskusteltiin pääkaupunkiseudun monikulttuuriasiain neuvottelukuntien ja Etelä-Suomen ETNO:n yhteisestä tapaamisesta pääkaupunkiseudulla, ja todettiin että yhteiskokousta ei tänä vuonna järjestetä. Keskusteltiin myös osallistavista kokouksista, että kaikki jäsenet saisivat äänensä ja ajatuksensa kuulluiksi. Käytiin keskustelua neuvottelukunnan mahdollisuuksista saada aikaan asioita. Tässä korostettiin monikulttuurisuusohjelman merkitystä ja neuvottelukunnan osallistumista uuden ohjelman tekemiseen. Puhuttiin, että tämä olisi aiheena vielä tulevissa syksyn kokouksissa. Pidettiin monikulttuurisuusohjelmaa tärkeänä perustana sille, mitä neuvottelukunnassa tehdään. Ehdotettiin, että nuoria, esimerkiksi lukiolaisia voitaisiin kutsua kokoukseen mukaan. Todettiin, että tämä on hyvä idea ja asia täytyy sopia yhteisesti tulevissa kokouksissa ja miettiä, mihin kokoukseen nuoret osallistuisivat teema huomioiden.

10 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen 19:50.